

Lezingen

- Pred 1,2; 2,21-23 (Wat heeft de mens aan zijn getob?)
- Lc 12, 13-21 (Martha ontving Hem in haar woning)

Homilie

Broeders en zusters,

Twee weken geleden ging het over twee zussen, Martha en Maria, vandaag over twee broers. Ook zij hebben een meningsverschil en wel over iets waar veel mensen meningsverschillen over hebben: een erfenis. *‘Meester zeg aan mijn broer dat hij de erfenis met mij deelt!’* Een zeer materiële vraag wordt aan Jezus gesteld. Vooraleer we gaan kijken hoe Jezus deze vraag aanpakt, wil ik even kort de rode draad schetsen van deze 18^e zondag door het jaar. In stijgende lijn bieden de lezingen ons een visie op de vraag hoe we met de aardse rijkdommen moeten omgaan.

De eerste lezing geeft nogal een merkwaardig antwoord: *‘Ijdelheid der ijdelheden, alles is ijdelheid’* zegt prediker. Een straffe uitspraak die we graag als een papegaai herhalen. Het kan toch niet zijn dat alles zomaar ijdel is, wat goed is, is toch goed? Of is dat het goede ook relatief of ijdel? Het is dan ook belangrijk om dat boek Prediker in zijn juiste context te situeren.

In zekere zin toont Prediker ons een andere kant van het menselijk bestaan, een kant die wat duister is, maar toch ook een dagelijkse realiteit: de worsteling met de zin van ons bestaan en het gevoel dat we de problemen niet of niet helemaal de baas kunnen. Prediker biedt ons een zeer nuchtere kijk op de dingen des levens en vat het samen als: *‘Alles is ijdel’*. Die nuchtere kijk van hem kan voor ons wel eens ontvullend werken. Maar uiteindelijk schiet het boek Prediker toch tekort en blijft het steken in het hiernámaals, het biedt geen enkele hoop of vooruitzicht op het hiernámaals. De dood is voor Prediker immers het definitieve einde. Gelukkig dat de Bijbel nog uit andere boeken bestaat met een andere visie over onze rijkdommen. Zou alles dan toch niet ijdel zijn?

In het evangelie is Jezus vandaag weer helemaal zichzelf. We weten dat Hij op een andere manier naar de dingen des levens kijkt. Vandaag neemt Hij geen blad voor de mond en is rechtuit: *‘Pas op voor iedere vorm van hebzucht’*, antwoord Hij aan de man die Hem vroeg om recht te spreken in een erfeniskwestie. Toch wel een belangrijke zaak zo’n erfenis, immers als je recht hebt op een erfenis, of een deel ervan, dan mag je er toch voor opkomen. Ja toch?

Natuurlijk wil Jezus ook dat er op een rechtvaardige manier recht wordt gesproken, maar toch is dat niet Zijn laatste woord over het bezit van de mensen. Voor Hem ligt het toch weer verrassend anders dan voor ons. De concrete vraag ‘...zeg aan mijn broer dat hij de erfenis met mij deelt!’ gebruikt Jezus om aan te geven wat échte rijkdom is. Wat is dan die echte rijkdom? Het antwoord kunnen we vinden in de gelijkenis van de rijke boer die al zijn rijkdom wil opbergen in een grote schuur. Hoe dwaas is dat, gaat de gelijkenis verder..

Jezus wil ons leren dat het niet gaat over *het juiste gebruik* van het bezit maar over de *valse betekenis* die aan dat bezit wordt toegekend. Wat betekent bezit en rijkdom voor jou? De rijke boer heeft schatten verzameld voor zichzelf en niet voor God. In de ogen van God is hij dus eigenlijk straatarm. Hij vergat dat hij het leven van dag tot dag en van moment tot moment uit de handen van God ontvangt. Die boer wou zichzelf veilig stellen en waant zich beschut en zonder zorgen.

‘Maar God sprak tot hem: Dwaas! nog deze nacht komt men je leven van je opeisen.’

Het lijkt erop dat God die hebzuchtige man onmiddellijk straft. Beter is het te beschouwen als een waarschuwing i.p.v. een straf. De waarschuwing wil ons zeggen dat het leven altijd onzeker is en plotseling kan eindigen, dat we het niet zélf kunnen veilig stellen. Het is dan ook goed om met dat te beseffen en onze ogen gericht te houden op ons finaal doel en bestemming: de hemel.

Moeten we nu alles gaan delen of weggeven waar we jaren hard voor gewerkt en gespaard hebben om zo een ticketje voor de hemelpoort te hebben? Nee hoor. Zorg dragen voor onze toekomst en de toekomst van diegenen waar we verantwoordelijk voor zijn, is op zich niet slecht, het is zelfs goed. Die zorg mag echter geen doel op zich zijn, maar slechts een middel om schatten te verzamelen voor God. Ons doel ligt bij God.

M.a.w.: ons niet vastklampen aan aardse rijkdom, maar ons hart gericht houden op wat God van ons wil. En wat wil die God toch van ons? Dat we als christen de woorden van Jezus ernstig nemen en ernaar trachten te leven, dat we Hem proberen na te volgen, dat we ons leven breken en delen met armen en kleinen, net als Jezus gedaan heeft.

Laten we onze eigen rijkdom, zowel materieel als geestelijk, niet voor onszelf houden, maar delen, niet weggeven, maar delen met anderen.

Amen.